

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 6. oktoober 2011 (12.10)
(OR. en)**

**14963/11
ADD 1**

**ASIM 99
COEST 333**

I/A-PUNKTI MÄRKUSE ADDENDUM

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Teema: Ühisdeklaratsioon Euroopa Liidu ja Armeenia vahelise liikuvuspartnerluse kohta

Armeenia Vabariik, Euroopa Liit ja osalevad Euroopa Liidu liikmesriigid, täpsemalt Belgia Kuningriik, Bulgaaria Vabariik, Tšehhi Vabariik, Saksamaa Liitvabariik, Prantsuse Vabariik, Itaalia Vabariik, Madalmaade Kuningriik, Poola Vabariik, Rumeenia ja Rootsi Kuningriik (edaspidi „allakirjutanud”);

TOIMIDES olemasoleva koostöö raamistikus, eelkõige 1. juulist 1999 kehtiva partnerlus- ja koostöölepingu ning 14. novembril 2006 kinnitatud ELi–Armeenia Euroopa naabruspoliitika tegevuskava kohaselt, ning võttes arvesse 7. mail 2009 Prahast toimunud idapartnerluse teemalise tippkohtumise ühisdeklaratsiooni, 29. aprillil 2011 allkirjastatud Euroopa Komisjoni ja Armeenia valitsuse ühisdeklaratsiooni ja 30. septembril 2011 Varssavis toimunud idapartnerluse teemalise tippkohtumise ühisdeklaratsiooni;

TULETADES MEELDE, et juulis 2010 algasid läbirääkimised assotsieerimislepingu sõlmimiseks Armeeniaga, et asendada kehtiv partnerlus- ja koostööleping;

VÕTTES TEADMISEKS hüved ja võimalused, mida hästijuhitud ränne võib pakkuda nii rändajatele kui ka allakirjutanutele;

TULETADES MEELDE ühisdeklaratsiooni, mis kiideti heaks rändepartnerluste loomise teemalisel ministrite konverentsil Prahas 2009. aasta aprillis;

KINNITADES oma kohustust parandada isikute liikumise hõlbustamist Armeenia ja Euroopa Liidu vahel, püüdes samas tagada rändevoogude parema juhtimise, sh ebaseadusliku sisserände tõkestamise ja vähendamise vastavalt parimatele rahvusvahelistele standarditele;

TULETADES MEELDE Euroopa Liidu Nõukogu poolt vastu võetud rännet käsitlevat üldist lähenemisviisi, 16. mail 2007 esitatud Euroopa Komisjoni teatist Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahelise korduvrände ja liikuvuspartnerluse kohta, nõukogu 18. juuni 2007. aasta järeldusi rännet käsitleva üldise lähenemisviisi laiendamise ja edendamise kohta ELi ida- ja kagupoolsetele naaberpiirkondadele ning 10. detsembri 2007. aasta nõukogu järeldusi liikuvuspartnerluse ja korduvrände kohta üldise rännet käsitleva lähenemisviisi raames;

TULETADES MEELDE ELi rändealast missiooni Armeeniasse, mis toimus 10.–12. detsembril 2008, et tugevdada rändeküsimuste teemal peetavat dialoogi Armeenia ja ELi vahel;

TUNNUSTADES kehtivaid kahepoolseid rändega seotud kokkuleppeid ja koostöölepinguid Armeenia ja osade liikmesriikide vahel;

KINNITADES TAAS allakirjutanute kindlat kohustust sõlmida edaspidi viisade hõlpsamat väljastamist ning elamisloata isikute tagasivõtmist käsitlevad kokkulepped ning need kiirelt rakendada;

ON OTSUSTANUD sõlmida vastastikkuse põhimõttel põhineva liikuvuspartnerluse.

Liikuvuspartnerluse eesmärk on allakirjutanute vastavate pädevuste piires ja nende tööturu ja sotsiaalmajanduslikku olukorda arvesse võttes paremini hallata seaduslikku rännet ja tööjõurännet, sealhulgas korduv- ja ajutist rännet, tugevdada rände- ja arengualast koostööd ning hoida ära ebaseaduslikku rännet, inimkaubandust ja inimeste ebaseaduslikku üle piiri toimetamist ning selle vastu võidelda, samuti edendada toimivat tagasisaatmis- ja tagasivõtmispoliitikat, austades seejuures inimõigusi ja asjakohaseid pagulaste kaitset käsitlevaid rahvusvahelisi õigusakte ning võttes arvesse iga rändaja olukorda ja allakirjutanute sotsiaalmajanduslikku arengut.

Sel eesmärgil PÜÜAVAD allakirjutanud arendada edasi omavahelist dialoogi ja koostööd rändevaldkonnas, eelkõige järgmistes küsimustes:

Liikuvus, seaduslik ränne ja integratsioon

1. Edendada seadusliku ja tööjõu liikuvuse jaoks parema raamistiku loomist muu hulgas ajutise ja korduvrände kaudu, mida toetab parem teavitamine, konkreetseid ja tõhusad algatused, samuti rändajate kaitsmine.
2. Suurendada suutlikkust rände jälgimise alal, eelkõige tugevdades Armeenia suutlikkust rännet juhtida, muu hulgas süvendades asutustevahelist koostööd ja koordineerides tõhusat teabevahetust, samuti parandades õigusraamistikku ja kontrollides selle rakendamist eelkõige kvalifitseeritud inimressursside arendamise teel. Toetada Armeenia rändeprofiili loomist ja selle korrapärasest ajakohastamist ning arendada õiguslikku ja tehnilist raamistikku rändega seotud andmete kogumiseks ja haldamiseks, sealhulgas koostööd riigiasutuste ja selliste Euroopa asutustega nagu Euroopa koolitusfond (edaspidi „ETF”).

3. Teavitada võimalikke rändajaid seadusliku Euroopa Liidu suunalise rände, sealhulgas töajõurände võimalustest ning riigis seadusliku viibimisega kaasnevatest nõuetest, sealhulgas õppimisvõimalustest liikmesriikides; uurida võimalusi töajõurände edendamiseks ja rändajate tööhõive õigusraamistiku väljatöötamiseks, püüdes sealjuures täita tööturuvajadusi, austades täielikult allakirjutanute pädevust selles valdkonnas ning arvestades erinevat olukorda ja vajadusi Armeenia ja ELi liikmesriikide tööturul, anda teavet töövõimaluste, tööturu olukorra ja rändepoliitika kohta Armeenias ja Euroopa Liidus.
4. Pakkuda lahkumiseelset koolitust, eelkõige kutseharidust ja -koolitust ning keeleõpet; luua kooskõlas Bologna protsessi ministrite kommünikeedega vahetusprogrammid ning ühisprogrammid kutsehariduse ja -koolituse ning kõrghariduse alal, sealhulgas akadeemilise ja kutsealase liikuvuse skeemid, või neid edendada; luua akadeemiliste ja kutsealaste kvalifikatsioonide tunnustamise skeemid ning tugevdada neid, võttes arvesse Lissaboni konventsiooni, mis käsitleb Euroopa piirkonna kõrghariduse kvalifikatsioonide tunnustamist.
5. Kaaluma seaduslike rändajate ja nende pereliikmete täiendavat sotsiaalset kaitset, tehes seda muu hulgas sotsiaalset kaitset käsitlevate kahepoolsete lepingute koostamise ja sõlmimise edendamise abil.
6. Süvendada dialoogi viisaküsimustes ning parandada konsulaaresinduste suutlikkust, tugevdades koostööd liikmesriikide diplomaatiliste esinduste vahel Armeenias või kindlustades nende esindatuse teiste liikmesriikide juba olemasolevate konsulaaresinduste kaudu.

Ränne ja areng

7. Ennetada, vähendada ja vältida ajude äravoolu ja ajude raiskamise negatiivset mõju muu hulgas Armeenias pärit teatud oskustega rändajatele suunatud tagasipöördumispoliitika abil ning võttes arvesse eetilise värbamise kõrgemaid standardeid; hõlbustada oskuste ja kvalifikatsioonide tunnustamist, arendada tööjõu ja tööturu vajaduste kokkusobitamise vahendeid, intensiivistada üliõpilaste, teadlaste ja spetsialistide vahetusi, koolitus-, vahetus- ja tööprogramme, sealhulgas ETFi abiga.
8. Edendada ja toetada vabatahtlikku tagasipöördumist ning tagasipöörduvate rändajate püsivat taasintegreerimist spetsiaalsete ühisprogrammide kaudu, mille raames pakutakse koolitusi, võimalusi parandada rändajate tööalast kvalifikatsiooni ja abi töökohtade leidmisel; pakkuda konkreetseid ühisprogramme tagasipöörduvate rändajate haavatavate kategooriate kaitseks ja abistamiseks; arendada ettevõtlust ning luua väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks õigusraamistik.
9. Intensiivistada koostööd armeenia kogukondadega välismaal, tugevdades sidemeid diasporaaga; toetada programme, millega luuakse tingimused, et soodustada diasporaa investeringuid päritoluriiki, samuti pingutusi, et hõlbustada odavate ja turvaliste rahasaadetiste tegemist ning kasutada ära nende mõju arengule; teha edasist koostööd topeltmaksustamise ja õiguste ülekantavuse alal; kaasata diasporaa püsiva tagasipöördumise ja korduvrände alasesse tegevusse.

Võitlus ebaseadusliku sisserände ja inimkaubanduse vastu, tagasivõtmine, isikut tõendavate ja reisidokumentide turvalisus, piirihaldus

10. Tõhustada allakirjutanute jõupingutusi ebaseadusliku sisserände ja inimkaubanduse tõkestamisel, tugevdada integreeritud piirihaldussüsteemi rakendamist, muu hulgas piiride valvamise ja piirihaldussuutlikkuse ning piiriülese koostöö jätkuva parandamise teel vastavalt parimatele rahvusvahelistele standarditele; suurendada reisidokumentide, isikut tõendavate dokumentide ja elamislubade turvalisust ning teha täielikku koostööd tagasisaatmise ja tagasivõtmise alal.
11. Arendada välja tõhusad mehhanismid ja konkreetsed algatused ebaseadusliku rände ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks, muu hulgas meetmete abil, mis suurendavad üldsuse teadlikkust.
12. Laiendada veelgi tagasivõtmismenetluste kohaldamist, sõlmides ja rakendades ELi-Armeenia tagasivõtmislepingu, tõhustada koostööd ELi liikmesriikidega, sõlmides piirikoostöölepingud, ning viia neis valdkondades ellu konkreetseid ühisprogramme.
13. Suurendada isikut tõendavate dokumentide turvalisust ning hõlbustada kodanike tuvastamist sõrmejälgede otsisüsteemide ning multifunktsionaalsete elektroonsete ID-kaartide kasutuselevõtmise teel.
14. Parandada ühist võitlust ebaseadusliku sisserände ja sellega seotud piiriülese kuritegevuse vastu ühiste operatiivmeetmete abil, mis hõlmavad teabe, parimate tavade ja riskianalüüside vahetamist ning ELi liikmesriikide ja Armeenia asjaomaste piirivalveorganite vahelise operatiivse koostalitlusvõime parandamist. Seoses sellega võib vajadusel nimetatud partnerluses osaleda Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (edaspidi „Frontex”).

Varjupaik ja rahvusvaheline kaitse

15. Tugevdada Armeenia valitsuse võimet rakendada varjupaigapoliitikat ja pakkuda rahvusvahelist kaitset vastavalt parimatele rahvusvahelistele standarditele.
16. Hõlbustada varjupaigataotlejate vastuvõttu ja varjupaigataotluste esitamist, töötades välja lihtsustatud erimenetlused eelkõige erivajadustega inimestele.

Rakendamine

17. Liikuvuspartnerlus on pikaajaline koostööraamistik, mis on kooskõlas rännet käsitleva lähenemisviisiga ning põhineb poliitilisel dialoogil ja koostööl, mida arendatakse Armeenia ja Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide olemasolevate suhete alusel nendevahelise partnerlus- ja koostöölepingu või selle jätkulepingu ja Euroopa idapartnerluse raames ning mis aja jooksul areneb.
18. EL kavatseb partnerluse rakendamisele kaasa aidata ELi ja osalevate liikmesriikide algatuste kaudu nende vastava pädevuse piires ja kooskõlas kohaldatava korraga ning võttes asjakohaselt arvesse ELi eelistamise põhimõtet. Partnerluse rakendamisse kaasatakse vajaduse korral ELi asutused, eelkõige ETF ja Frontex, samuti Euroopa välisteenistus, peamiselt ELi Armeenia delegatsiooni kaudu. Partnerlus jääb avatuks mis tahes teistele osaleda soovivatele liikmesriikidele.
19. Ühist huvi pakkuvate küsimuste ning rände ja varjupaigaga seotud vajaduste kindlakstegemise eesmärgil kavatakse allakirjutanud arendada edasi dialoogi ja konsulteerimist partnerluse vaimus.

20. Allakirjutanud kavatsevad olemasoleva dialoogi ja koostöö raames asjakohasel tasandil kohtuda vähemalt kaks korda aastas, et prioriteedid üle vaadata ja partnerlust vajaduse korral edasi arendada.
21. Allakirjutanud kavatsevad selles valdkonnas teha koostööd operatiivtasandil, et tagada täiendavalt omavaheline koordineerimine ja et vältida partnerluse rakendamisel dubleerivat tegevust, kaasates sealhulgas vajaduse korral koostööplatvormi kaudu asjaomased Armeenias asuvad partnerid ja osalised.
22. Pidades silmas liikuvuspartnerluse rakendamist, kinnitavad allakirjutanud oma kavatsusi lisa kirjeldatud algatuste suhtes, olenevalt nende käsutuses olevatest rahalistest vahenditest (EL omalt poolt kinnitab, et tunnustab ühenduse ja liikmesriikide vahelist pädevuste jaotust) ning kooskõlas kohaldatava korraga. Nad kavatsevad tagada oma jõupingutuste hea koordineerimise. Nad kavatsevad lisa regulaarselt ajakohastada kavandatud tegevuste täiendamiseks.
23. Kui see osutub asjakohaseks, korraldavad allakirjutanud praeguse partnerluse hindamise.
24. Käesoleva ühisavalduse eesmärk ei ole kehtestada õigusi ega kohustusi rahvusvahelise õiguse raames.

Koostatud ...[koht] ...[kuupäev]

Armeenia, Euroopa Liit ja osalevad Euroopa Liidu liikmesriigid, täpsemalt Belgia Kuningriik, Bulgaaria Vabariik, Tšehhi Vabariik, Saksamaa Liitvabariik, Prantsuse Vabariik, Itaalia Vabariik, Madalmaade Kuningriik, Poola Vabariik, Rumeenia ja Rootsi Kuningriik

Armeenia Vabariigi nimel

Euroopa Liidu nimel

Belgia Kuningriigi nimel

Bulgaaria Vabariigi nimel

Tšehhi Vabariigi nimel

Saksamaa Liitvabariigi nimel

Prantsuse Vabariigi nimel

Itaalia Vabariigi nimel

Madalmaade Kuningriigi nimel

Poola Vabariigi nimel

Rumeenia nimel

Rootsi Kuningriigi nimel

Euroopa Liidu ja Armeenia vahelist liikuvuspartnerlust käsitleva ühisdeklaratsiooni
lisa

Osalejad kinnitavad liikuvuspartnerluse raames oma kavatsust teha järgmised algatused:

I) Liikuvus, seaduslik ränne ja integratsioon

Eesmärk: toetada suutlikkust rände jälgimise alal, tugevdades eelkõige Armeenia suutlikkust rännet juhtida.

- a) ELi ettepanek toetada Armeenia rände juhtimise alase suutlikkuse tugevdamist, koostades selleks eelkõige Armeenia üksikasjalise rändeprofiili ning uuendades seda korrapäraselt, mis hõlmab ka suutlikkuse arendamist, et aidata Armeenia poliitika kujundajatel määrata kindlaks ja rakendada kõige asjakohasemaid poliitikaid tihedas koostöös teiste partneritega;
- b) Bulgaaria, Prantsusmaa, Madalmaade, Rumeenia ja Rootsi ettepanek tugevdada Armeenia haldussuutlikkust rändeprotsessidel juhtimisel, jagades eelkõige kogemusi seadusliku rände ja tööjõurände vallas, pakkudes ametnikele koolitust rände ja integratsiooni valdkonna strateegiadokumentide koostamiseks, samuti seadusliku rände ja tööjõurände juhtimiseks;

Eesmärk: teavitada potentsiaalseid rändajaid seaduslikust rändamisest Euroopa Liitu ja seaduslikust töötamisest liikmesriikides, samuti ebaseadusliku rändega seotud ohtudest; pakkuda lahkumiseelset koolitust; edendada üliõpilaste ja kutsetöötajate vahetust; akadeemiliste ja kutsealaste kvalifikatsioonide tunnustamine ning teabe vahetamine Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku ja kvalifikatsiooni käsitlevate siseriiklike õigusaktide kohta; seaduslike rändajate sotsiaalkaitse.

- c) Prantsusmaa ettepanek edendada noorte spetsialistide ja üliõpilaste korduvrännet; Itaalia, Poola ja Rootsi ettepanek jagada teavet seadusliku rände, sealhulgas korduvrände võimaluste kohta; Rumeenia ettepanek teavitada võimalikke Armeenias pärit võõrtöötajaid seadusliku rände võimalustest ja ebaseadusliku sisserändega seotud ohtudest; Rumeenia ettepanek rakendada lahkumiseelseid koolitusprogramme ja edendada Bologna protsessi alusel ühiseid õppeprogramme, et lihtsustada õpingute ja diplomite tunnustamist Rumeenias ja Armeenias; Itaalia ettepanek levitada Armeenia kohalike ametiasutuste ning Itaalias asuvate Armeenia saatkonna ja Armeenia rändajaühenduste kaudu Itaalia sisserände ja integratsiooni käsiraamatut; Saksamaal seaduslikult elavate armeenlaste väljapoole suunatud liikuvuse hõlbustamine;
- d) ETFi toetusel tööjõuturuga seotud valitud teabe kogumine ning uurimuste elluviimine, sealhulgas rände ja oskustega seotud andmete täpsustamine ja analüüs, kvalifikatsioonide tunnustamise hõlbustamine ning oskuste ja pakutavate/vabade töökohtade kokkusobitamine, samuti teadlikkuse tõstmine mitteformaalse ja informaalse õppimise hindamise süsteemi tähtsusest eraisikute ja tööjõuturu institutsioonide seas, et kasutada paremini ära tagasipöörduvate rändajate omandatud oskusi;
- e) Bulgaaria ettepanek pidada läbirääkimisi kahepoolsete lepingute sõlmimiseks sotsiaalkindlustuse ja tööjõurände juhtimise valdkonnas;

II) Ränne ja areng

Eesmärk: edendada rände ja arengu vahelist positiivset koostoimet, et ennetada, vähendada ja vältida ajude äravoolu ja ajude raiskamise negatiivset mõju; kergendada koju naasvate Armeenia kodanike sujuvat tagasipöördumist Armeenia tööturule ning välismaal omandatud oskuste ja kvalifikatsioonide tunnustamine nende endi ja Armeenia arengu huvides, eelkõige soodustades rändajate ettevõtlust.

- a) Prantsusmaa ettepanek toetada meetmeid, mille eesmärk on kasutada Armeenia arengu hüvanguks täielikult ära rändajate välismaal omandatud oskusi ja kutsekvalifikatsioone;
- b) Belgia, Bulgaaria, Tšehhi Vabariigi, Prantsusmaa, Saksamaa, Madalmaade, Rootsi ja ELi ettepanek kergendada ETFi abil koju naasvate Armeenia kodanike sujuvat tagasipöördumist Armeenia tööturule, luues eelkõige jätkusuutliku programmi lühiajaliseks abiks ning pikaajalisteks taasintegreerumismeetmeteks, mis hõlmab ettevõtjatena tegutsevate rändajate ning mikroettevõtete toetamist, ekspertide ja oskustöölise tagasipöördumise toetamist, oskuste tunnustamist ning arstiabi ja sotsiaalse taasintegreerumise programmide edendamist;
- c) Saksamaa ettepanek jätkata teadlike ja kulutõhusate rahasaatmiskanalite toetamist, et anda suurem panus rändajate päritoluriigi arengusse;
- d) jagada kogemusi ja vahetada häid tavasid tööhõive- ja hariduspoliitika valdkonnas, sealhulgas siduda ETFi abiga tulevased tööjõuturu- ja tööjõurändepoliitikad ning kutsehariduse ja -õppe poliitikad;
- e) Rumeenia ettepanek edendada koostööd Rumeenia ja Armeenia valitsusväliste organisatsioonide, eelkõige diasporaa ühenduste ning riigivõimuorganite vahel, et lihtsustada kodumaale tagasipöörduvate isikute taasintegreerimist Armeenia haridussüsteemi ja tööturule;

III) Võitlus ebaseadusliku sisserände ja inimkaubanduse vastu, tagasivõtmine, isikut tõendavate ja reisidokumentide turvalisus, piirihaldus

Eesmärk: arendada tõhusad mehhanismid ja konkreetsed algatused, et ennetada ebaseaduslikku sisserännet ja selle vastu võidelda, rakendada tõhusalt tagasivõtmismenetlusi, suurendada isikutunnistuste turvalisust ning parandada suutlikkust piiride valvamisel ja haldamisel.

- a) Belgia, Bulgaaria, Saksamaa, Madalmaade, Poola, Rumeenia ja ELi ettepanek toetada meetmeid, mille eesmärk on jagada tagasipöördumispoliitika praktilisi üksikasju, vahetades sealhulgas tagasivõtmismenetlusega seotud häid tavasid;
- b) Belgia ja Poola ettepanek jagada teadmisi ja parimaid tavasid seoses halduspädevuse ja -struktuuride parandamisega võitluses inimkaubanduse vastu;
- c) Bulgaaria, Madalmaade, Poola ja ELi ettepanek toetada Armeenia piiride valvamise ja haldamise võime tugevdamist, hõlmates sealhulgas teabe vahetamise ning riskianalüüsid, mille eesmärk on tõsta piirikontrolli tõhusust, pakkuda varustust ja koolitust, ning võtta piirihaldusel teadus- ja arendustegevuse valdkonnaga seotud meetmeid;

IV) Varjupaik ja rahvusvaheline kaitse

Eesmärk: tugevdada Armeenia valitsuse võimet rakendada varjupaigapoliitikat ja pakkuda rahvusvahelist kaitset vastavalt parimatele rahvusvahelistele standarditele.

- a) ELi toetus, et tugevdada Armeenia valitsuse võimet rakendada varjupaigapoliitikat, sealhulgas rahvusvahelist kaitset, vastavalt parimatele rahvusvahelistele standarditele;
- b) Rootsi ettepanek korraldada Söderköpingi protsessi raames Euroopa varjupaigateemalise koolituskava teemaline seminar ning viia läbi ettevalmistav uuring selle kohta, kuidas kanda Armeeniasse ja teistesse idapartnerluse riikidesse üle Euroopa varjupaigateemaline koolituskava;
- c) Poola ettepanek jagada teadmisi päritoluriikide teabesüsteemide kohta;

Eespool esitatud algatused on mõeldud rakendamiseks vastastikuse kokkuleppe alusel ja seejuures võetakse asjakohaselt arvesse osalevate riikide sotsiaal-majanduslikku olukorda ning olemasolevaid rahalisi vahendeid.